

LEZEND

(Bij de plaat)

Ze is verdiept in haar lectuur.

Ze ondergaat het wonder, dat wij gewoon zijn maar zoo heel eenvoudig aan te duiden met het woord lezen. Denk nu niet dat ik een ander woord voor deze bezigheid zou willen hebben, dat zou dwaasheid zijn, maar — zijn we er ons bewust van hoe veel dat „lezen” bevat? Wat doen, droomen, genieten, lijden, we door het lezen, hoe hoog opgenomen, hoe laag neergehaald kunnen we zijn. Wat een verschil maakt het niet, wat, en hoe we lezen.

Van veel minder belang schijnt het, waar en wanneer we lezen.

Schijnt.

Want het is wel degelijk van belang — om slechts bij het wanneer te blijven — welken tijd we voor het lezen nemen.

En zien we naar dit meisje, dan behoeven we daaraan toch werkelijk niet te twijfelen.

Midden onder haar werk, 't kluwen nog op haar schoot, heeft ze het boek genomen.

't Is een boeiend boek. Ze heeft er onder haar werk telkens haar gedachten bij gehad. Geen wonder ook, het was zoo mooi! Slechts met moeite heeft ze het straks kunnen wegleggen, en nu...

Maar 't was ook zoo erg mooi, en ze moest net uitscheiden toen ze 't meest benieuw was hoe het nu wel zou gaan. En ze leest, zonder meer te denken aan den arbeid, die éerst verricht moest worden.

— Dit lezen is niet goed.

En tòch is het een wáár, een goed boek. En toch kan het lezen er van veel nut: een goeden invloed hebben. En toch leest ze zooals ze lezen moet: nauwlettend en met toewijding.

Het is zoo, maar toch neemt ze voor zichzelf de zegen van dit boek weg, door geen acht te slaan op 't wanneer, dat toch even goed een wet is voor het lezen als het wat en het hoe.

Straks, als ze op staat en met schrik bemerkt, hoe ze haar werd tot haar eigen en anderer schade verwaarloosd heeft, zal de goede stemming, zullen de goede voornemens, wellicht door het lezen van dit boek gewekt, afstuiten op de onvoldaanheid en het schuldbesef, dat dit lezen haar gegeven heeft.

En dan hopen we, dat ze erdoor geleerd heeft en voor een volgenden keer rustig de tijd zal tegemoet zien, waarop ze, nadat het werk is gedaan, haar boek nemen mag.

En zou ze er dan niet veel meer aan hebben?

P. v. R.

LACHEN IN DE KERK.

Eigenlijk mag ik daar niets over zeggen, want zelf heb ik in mijn tijd er ook wel eens aan meegedaan en 'k weet dus precies hoe 't gaat.

Maar nu weet ik óók, door latere ondervinding, hoe ontzettend hinderlijk het voor anderen kan zijn. Over den plicht van de eerbied spreek ik nu maar niet, die veronderstel ik bij mijn lezeressen bekend genoeg.

En als ik dan zoo eens in de kerk zit en in de rij voor me zoo'n paar „bakvischjes” tref, die de helft van den tijd telkens heel stilletjes, onhoorbaar haast, maar toch met korte heftige schouderchokjes haar „pret” botvieren, dan kan ik haast niet nalaten eens heel zachtjes te vragen: „Och toe, wees nu stil en ernstig, hinder een ander niet.”

Maar ik doe het nooit.

Want ik moèt dan wel denken aan de dagen dat ik — zelf kind nog — het óók wel eens gedaan heb, en altijd zònder het te willen en dan voel ik het als een vergelding voor wat ikzelf in mijn tijd onbewust doordat ik niet beter me wist te beheerschen, een ander aandeed.

En ook weet ik wel, hoe zoo'n vermaning, op het oogenblik zelf gegeven, de lachlust nog meer prikkelt en de zaak eer verergert dan vermindert.

Ja zeker, ik weet nog precies hoe het gaat.

En nu denk ik, juist dáárom, omdat ik het zoo weet, en omdat ik mezelf ook niet altijd heb kunnen inhouden vroeger, mag ik er eens een woord over zeggen hier.

Want hard oordeelen zal ik niet. 'k Weet immers veel te goed: zèlf kan je 't niet helpen, je wil niet lachen, en elke keer neem je je voor: 't is nu de allerlaatste geweest en je probeert al je aandacht bij de woorden van den leeraar te houden, waar toch niets lachwekkends in is... maar die vriendin van je, of dat andere kennisje dat naast je zit, ze kan er gewoon niets aan doen, maar ze proest al als ze wat ziet, goedlachs type als ze is. Ze vindt het heusch zelf wel naar, maar ze kàn 't niet laten. En in de kerk gebeurt er zooveel komieks vindt ze: een onhandige collectant, die tegen de lamp stoot, of een juffrouw d'r hoed bijna aftrekt, waar zij dan met een angstig gezicht naar grijpt — een stoof of paraplu die opeens „bijn a” omvalt, als 't echt valt, dan lach je niet, dan geneer je je toch heusch wel wat. Och zèlf ben je zoo niet, ik weet het wel, je zou niet beginnen, maar als zoo'n lachtype naast je zit en je voelt zicht, heel zacht de bank beginnen te „beven”, en ze probeert je aan te kijken,

LEZEND